

המהלך

במשך שבוע ימים רעה המדינה כולה, מגדול ועד קטון. הממשלה רעה, העיתונות רעה, ורעד כל אדם אשר גורל המדינה יקר לו.

ציפיו בחירה — לא לתוצאות המזימות של אויביו, לא לפרי יוזמתם הנפשעת של צורניו.

ציפיו בחירה לתוצאות מעשיה של ממשלתנו שלנו.

כי היא — ממשלת ישראל הנאורה — עשתה מעשה שהיה בו כדי לחולל אסון ללא תקדים בטחון המדינה.

★ ★ ★

תושבי ירושלים יכלו לשמוע את זעקת ההמון שמעבר לגבול, את קול היריות, את הר ההתפיצויות.

תחנות השידור הסמוכות, ומיברקי בתבי החוץ, העבירו לעולם את הסיפור כולו.

מישטרו של המלך חוסיין — שלחם בפעולות אלפתח ושכלם את פעולות-הטרור — התגודד תחת מהלומות יריביו.

אחמד שוקיירי, האיש שנשבע לקעקע את מדינת-ישראל בדם ואש, קרא להמוני ירדן לקום על מלכם ולהפוך את שלטונו.

המוני הפליטים, המתנוונים, מזה 18 שנה במחנות, כששיגאת ישראל היא התוכן היחידי של חייהם, עלו על הערים כדי לעשות שפטים במישטר.

שוקיירי הפך גיבור ההמונים. תושבי הגבול תבעו לעצמם נשק.

הנוער רדש כי המלך יעזור לאנשי הטרור.

החיילים ירו בהמון. הרוגים ופצועים היו מוטלים בחוצות. ערים שלמות הושמו במצור, כדי להכניען.

איש מאיתנו לא יכול היה להי יות בטוח, בשכבו לישון בלילה, שלא יקרא בעתון-הבוקר על רצח חוסיין, על נפילת מישטרו ועל השלמת אחמד שוקיירי בחברון ובירושלים, בטוליכרי ובג'נין.

★ ★ ★

מדיניות המוצהרת של ממשלת ישראל, עוד מימי שלטון בג'וריון, היא:

במיקרה זה יפלוש צה"ל אל מעבר לגבול ויתפוס את הגדה המערבית של הירדן.

יתכן מאד שאילו נפל המלך השבוע, היתה ממשלה אשכול רואה את עצמה נאלצת לממש מדיניות מוצהרת זו ולתת לצה"ל את הפקודה הגורלית.

פירוש הדבר: מלחמה.

פירוש הדבר: הסתבכות עולמית, שאת סופה מי ישרונו.

כל זה בגלל החלטה קטנה לבצע פעולה קטנה באחד הקטעים היותר-ניחים של גבול ישראל.

לפי שעה נמנעה הסתבכות נוראה זו. לפי שעה החזיק המלך מעמד.

אולם אל יחשוב איש כי בכך חזר הכל לקדמותו.

כי בינתיים קרה משהו, ששוב לא ניתן לבטלו.

נשק חדש רב זרם לירדן. המלך הבטיח לחמש את תושבי הגבול, ומעתה יומצאו אלפי כלי נשק בידי אזרחים בלתי-אחראיים, שונאי המדינה ושואפי נקם, לאורך גבולנו העיקרי.

כוחו של המלך לבלום את פעולות הטרור נחלש.

המישטר המלכותי עצמו התערי

ער. הבניין לא נפל, אבל נתהוו בו בקיעים עמוקים. יתכן שתה כי משבר אחד נוסף, ימוטט אותו סופית.

★ ★ ★

למחרת הפעולה בסמוע, כאשר הי ארץ כולה עוד מלאה רינה וששון, הרמנו את קולנו נגד פעולה זו. היינו היחידים, בעתונות ובכנסת, שהצבענו על האיוולת המסוכנת של הפעולה. רכשנו לעצ מנו מחנה שלם נוסף של שונאים.

זהנה עברו אך שבועיים — והדבר יצא לאור העולם, לעיני כל.

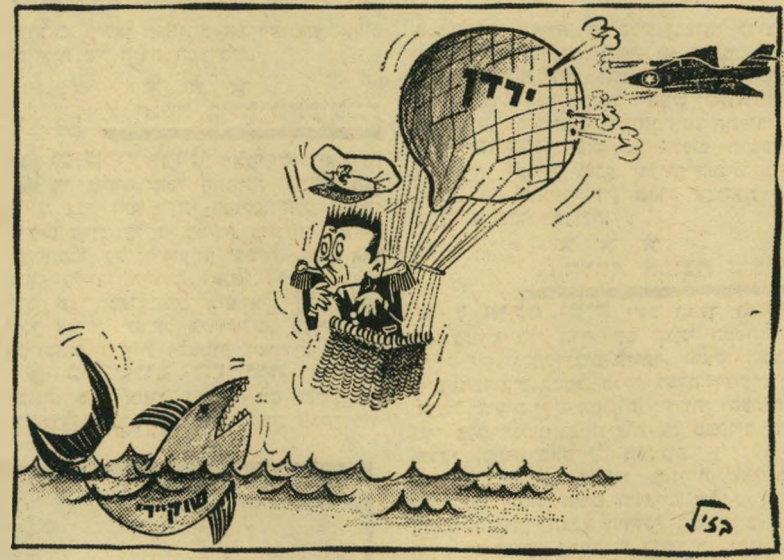
גם אותם שעוד אתמול צעקו במלוא

ביותר של ישראל, הגבול הירדני, יהיה זה אסון בטחוני.

● מדינות המערב, ובעיקר ארצות-הברית, צרפת ובריטניה, הן היחידות האמיתיות של ישראל, ועליהן מבוסס בטחוננו.

● ממילא יש לנו עניין בחיזוקם של הגורמים הערבים הקשורים במדינות אלה. כלומר, בראש וראשונה: ירדן ולבנון.

על חמשת עקרונות אלה (שאני, כאמור, איני מסכים להם כולל) היו מבוססים כל מעשיו ישראל במדינה מאז תום מלחמת תש"ח. ויש אומרים: גם במלחמה עצמה.

כאשר באו לוי אשכול ואבא אבן במקום דויד בג'וריון וגולדה מאיר, לא נסילו עקרונות אלה, אלא אושרו מחדש לאורך כל הקו, ללא שום שינוי מהותי.

★ ★ ★

א יך מתיישבת פעולת סמוע עם חמשת העקרונות האלה? היא סותרת את כל חמשתם יחד, וכל אחד מהם לחוד:

● היא נתנה תנופה דינאמית חדשה ללאומנות הערבית הקיצונית ביותר.

● היא עזרה במישורין למצריים ולסוריה לגבור על יריבותיהן במרחב.

● היא הנחיתה מהלומה נוראה על הי מישטר הרופף של המלך חוסיין בירדן, וכמעט הפילה אותו כליל. אילו נפל, היתה ירדן הופכת לגרורה של מצריים ו/או סוריה. גרוע מזה: היא יכלה ליפול לידי של הרפתקן מסוכן כמו שוקיירי, שהוא מסוכן לאין שיעור גם ממצריים וגם מסוריה.

● הפעולה עירערה את המערך של מדינות המערב במרחב, פגעה פגיעה נוראה באינטרסים של ארצות-הברית ושל בריטניה, וגם של צרפת.

● כתוצאה מכך הסכימו שלושתן ש-האויים יעשה מעשה ללא תקדים בתולדותיו: לגנות בפירוש מדינה החברה בו, ולאיים עליה בעונשים חמורים.

(ורק דרך אגב נוסף: גינוי זה, הגותן עידוד לפעולות-הטרור ויוצר את הרושם כי ישראל תהיה מעטה כבולה בתגובותיה, מחמיר בהרבה את המצב הבטחוני.)

זהו הקציר של פעולה אחת. ואם מישהו מן המחליטים, או מצועקי

הריאות, מעמידים עתה פני חכמים ומוצאים לנחון להרגיש שהם, בעצמם, היו כל הזמן נגד.

כי לא נותר כל ספק: הפעולה היתה אסון.

מי שהחליט עליה, לא ידע את אשר הוא עושה.

אין טעם למתוח ביקורת רק על ממדי הפעולה, או על גודל הכוחות שהופעלו, או על היעד שנקבע לה, או על המקום שנבחר.

הפעולה כולה, על כל האספקי טימ שלה, היתה מטרפת.

★ ★ ★

מה יכוד להיות יותר מטרף מאשר מעשה, הסותר לחלוטין את כל התפיסות, האמונות וההחלטות של מצרעיו?

אין אני מותח כאן ביקורת על הפעולה מפני שהיא נוגדת את השקפותי שלי, הש-קפות שאני מאמין בנכונותן.

אני מותח ביקורת על הפעולה מפני שהיא נוגדת לחלוטין את ההשקפות של הממשלה עצמה — השקפות שאני אינני שותף להן כלל ועיקר.

ממשלה זו אומרת, כשם שאמרה כל ממשלה ישראלית מאז קום המדינה:

● התנועה הלאומית הערבית היא אויבת המדינה.

● המדינות הערביות הלאומניות, הקר-ראות לעצמן "מהפכניות", הן האויבות העיקריות של ישראל במרחב.

● אין סכנה חמורה יותר לישראל מאשר ביתורה בידי מצריים וסוריה. אם שתיים אלה תשתלטנה על הגבול הארוך

ההייד למחרת היום, ירצה לומר כי "לוה" לא ציפנו", או "לא התכוונו לזה", או "איך אפשר היה לדעת?" — מוטב שיבלום את פיו בעוד מועד.

בגלל הבושה.

★ ★ ★

אמר לי פלדני: אם אתה מתנגד למדיניות הכללית של הממשלה במרחב, הרי הית צריך לשמוח על מעשה הנוגד מדיניות זו.

זוהי שטות.

אני חולק, כאמור, על הנחות-היסוד של הבג'וריונים, גם בלבשו האשכולי. אני מאמין כי עתידנו יוביל אותנו להתקשרות עם התנועה הלאומית הערבית, וכי בסופו של דבר נכרות ברית עם המדינות הערביות המהפכניות, תוך הפסקת תלותנו במערך זר.

יתר על כן: אני מאמין כי יקום בישראל מישטר חדש, שיגשים מדיניות זו בדרכים מעשיות ונועזות. אני מקווה כי הדבר יקרה לפני שזה יהיה מאוחר מדי.

אולם מישטר חדש כזה אינו קיים כיום, והמישטר הקיים אינו מפותל להגשים מדיניות כזו, הי נוגדת את מהותה.

למישטר הקיים יש מדיניות משלו, כפי שפירטנו לעיל.

ואין דבר מסוכן יותר מאשר ממשלה העושה דבר והיפוכו, הפוגעת במו ידיה במדיניותה של עצמה.

כי מדיניות גרועה היא טובה יור מחופר-מדיניות. מעשים, ש-בהם טובע הגיון רע, טובים יותר ממעשים שאין בהם הגיון בכלל.

קו, המבטיח לנו ידידים לאיכוננים, טוב יותר מחוסר-קו, שישאיר אותנו ללא ידידים בכלל, מול איבת כל המתנות.

אנחנו רוצים כי המדינה פעבור מכסא אחד — התפיסה הבג'וריונית — לכסא אחר.

ממשלת אשכול אינה חולמת לעשות זאת, וכלל אינה מבינה על מה אנחנו מדברים.

תחת זאת היא לקחה משור י-חיתכת את רגלי הכסא שעליו היא יושבת.

★ ★ ★

ל כולה להיות לפחות ברכה אחת לפעולה מטורפת זו: אם עצם הטירוף שבה, הגלוי עתה לכל עין, יביא למחשבה חדשה על השיטה כולה.

מיבצע-סיני שם קץ לאמונה שרבים דגלו בה עד אז, כי אפשר לפתור את בעיית ישראל-ערב באמצעים צבאיים.

פעולת-סמוע צריכה לשים קץ לי-אמונה שפעולת-תגמול יכולה לפי תור את בעיית בטחוננו השוטף.

מבחינה זו אין הבדל לגבי פעולה בירדן או פעולה בסוריה. זו גם זו מוכרחה להוביל לאותה תוצאה: חיוק אויבי ישראל, העלאת קרנם של אירגוני-הטרור, החרפת המצב בגבול וכיירה הבינלאומית.

★ ★ ★

כ עם אמרנו, במדור זה, אחרי נאום ארסי במיוחד של אחמד שוקיירי ב-אוי: אילו הוא היה סוכן של ממשלת ישראל, לא יכול היה לדבר אחרת. כי סגנונו משניא את העניין הערבי על כל ברי-דעת באוים.

כיום יכולנו להגיד את ההיפך: אילו היו יוזמי פעולת סמוע סוכי-ניו של שוקיירי, לא יכלו להציע מיבצע שינזור לו יותר.